

Doppler'in İsveç macerası

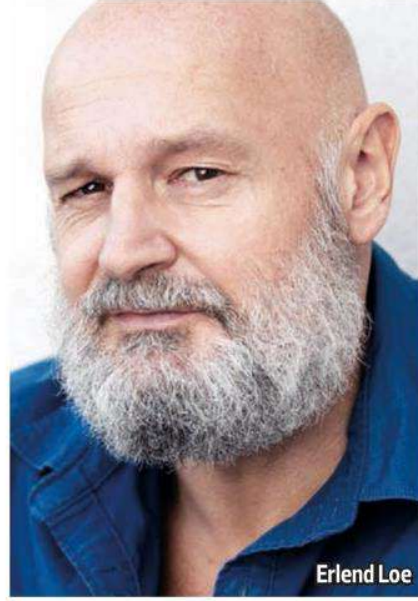
'Volvo Kamyonlar', Norveçli yazar Erlend Loe'nin sıradışı karakteri Doppler'in ikinci macerası. Haftalarca yürüyüp İsveç'e ulaşan kahramanımız, şehirden uzak bir ormanın içinde konumlanan iki ev arasındaki 'soğuk savaş'ın ortasında kalıyor.

ERHAN TEK TEN
erhan.tekten@gmail.com

Norveç'in kar altındaki doğasında sıcacık bir kalbe sahip Andreas Doppler, edebiyat dünyasının en ilginç karakterlerinden... Karmaşık ve öngörülemez biri... **İşinde başarılı, evli ve iki çocuk babası bir beyaz yakalıyken her şeyi elinin tersiyle itip Løvenskiold Ormanı'nda ilkel bir yaşamı tercih edebiliyor.**

Norveçli yazar Erlend Loe'nin bu sıradışı karakteriyle ilk kez 'Doppler' romanında tanışmıştık. "Kızılderili falan değilim, çağımın adamıyım; çağımın başarısız bir adamıyım. Ya da sadece başarısız bir çağın adamıyım" diyen Doppler üzerinden günümüzün küçük burjuva yaşam tarzına, kapitalist tüketime, sağa meyleden topluma alaycı, hiciv dolu, acımasız eleştiriler getiren Loe, 'Doppler' sayesinde Kuzey'in en çok okunan yazarlarından biri haline gelmişti. Sonrasında okuduğumuz 'Bildiğimiz Dünyanın Sonu'nda Doppler, modern toplumun dayatmalarına başkaldırı olarak başlattığı yeni yaşamını üç sene sonra sona erdirip şehre dönmüştü.

Yeni çıkan 'Volvo Kamyonlar', aslında Doppler'in ikinci kitabı; eğlenceli karakterimizi ilk romanın kaldığı yerden takip ediyoruz. "Andreas Doppler. Bir Norveçli. Yanında bir yaşındaki geyiği Bongo var. Ve oğlu Gregus. Geyik, Doppler'in ardı sıra patikada yürüyor, oğlu ise geyiğin çektiği kızakta uyuyor." **Dünyayı daha iyi bir yer haline getirme amacıyla çıktığı heyecan verici yolculukta Oslo'dan ayrılan Doppler ve 'küçük kortej'i, haftalarca yol teperek İsveç'e varıyor.** Doppler'i garip ağlarına çeken, 90 yaşında, yalnız yaşayan, biri kadın biri erkek farklı iki karakter etrafında dönüyor roman. Şehirden uzak ormanın içinde iki ev arasındaki soğuk savaşın ortasında kalan Doppler'i önce oğlu ve ardından Bongo terk ediyor. Esrarkeş, reggae müziği dinleyen, kocasının yasını tutmaktan bıkmış komünist Maj Britt, hikâyenin esas kahramanı. Diğer kahramanımız ise izci, kuş gözlemcisi, katı disiplinli, evin dışında uymayı seven, tuhaf beslenme alışkanlıklarıyla sağlıklı ve kendinden memnun Anton von Bor-

Erlend Loe

ring. Britt, Doppler'den ölü bir kuşu Anton'un kapısına bırakıp kaçmasını istediğinde işler çığırından çıkıyor.

Erlend Loe, kitap boyunca 'bunu yazan kişi olarak' sürekli araya giriyor ve hikâyede yaptığı seçimler hakkında yorum yapıyor. Okuyucunun itirazlarını önceden tahmin ediyor; bunları neden hesaba katmayacağı konusunda da kendisini haklı çıkarıyor. Hatta kesinliğine inandığı analizlerini okuyucuya dikte ediyor. Romana sürekli girip çıkan ama bunu fazla abartmadan yapan Loe, okurla eğlenceli bir ilişki kurmayı başarıyor. Anlatıcı olarak aslında okuyucu ve edebiyat eleştirmenlerine içini döküyor.

Loe'nin kahramanı, adını 'doppler' denilen ultrason görüntüleme tekniğinden alıyor. Yüksek frekanslı ses dalgalarını kullanan tıbbi bir görüntüleme yöntemi olan 'doppler', bazı hastalıkların erken teşhisi için kullanılıyor. **Loe'nin Doppler'i de 21. yüzyılın burjuva toplumunun geç kalmış hastalıklı yapısının teşhisini koymaya çalışıyor.** Doppler'le tanışmalısınız...

VOLVO KAMYONLAR

Erlend Loe
Çeviren: Dilek Başak
Yapı Kredi Yayınları, 2021
160 sayfa, 15 TL.